

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: P. D., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2022, č. j. MD-8930/2022-160/3,
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2022, č. j. MD-8930/2022-160/3 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 15. 9. 2021, č. j. MHMP 1453997/2021/Čer (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím uznal správní orgán prvního stupně žalobce vinným tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o provozu na pozemních komunikacích**“) nezajistil, aby dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin v Praze 9, Poděbradské ulici (mezi sloupy veřejného osvětlení č. 900446 a 900425, směr centrum), byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o provozu na pozemních komunikacích. Dosud nezjištěný řidič dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin v Praze 9, Poděbradské ulici (mezi sloupy veřejného osvětlení č. 900446 a 900425, směr centrum), jel s motorovým vozidlem tovární značky X, registrační značky X, rychlostí 70 km/h (po odečtení odpovídající možné odchylky měřicího zařízení) a nikoliv v obci dovolenou rychlostí do 50 km/h [tj. že dosud nezjištěný řidič spáchal přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích a to porušením ustanovení § 18 odst. 4 téhož zákona].
3. Výše popsaným jednáním se tedy žalobce podle správního orgánu prvního stupně dopustil přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích porušením ustanovení § 10 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích za použití ustanovení § 125c odst. 5 písm. f) téhož zákona uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost uhradit správnímu orgánu prvního stupně náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

II. Podstatný obsah žaloby

4. Žalobce v podané žalobě předně namítal nezákonnost odložení přestupku řidiče a zahájení řízení s provozovatelem vozidla. V této souvislosti citoval z jím podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, v němž mimo jiné namítal, že správní orgán prvního stupně se v prvostupňovém rozhodnutí vůbec nezabýval naplněním zákonných podmínek pro projednání přestupku podle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích, což zakládá nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí. V daném případě mu navíc bylo spáchání přestupku prokázáno, když se k jeho spáchání písemně přiznal. Správní orgán prvního stupně však podle něj neuvedl, z jakého důvodu dospěl k závěru, že mu spáchání přestupku nebylo dostatečně prokázáno, resp. jaké další důkazy případně potřeboval. Přesně přitom věděl, kdo, kdy, kde a jaký přestupek spáchal. Disponoval tak všemi potřebnými důkazy pro vydání rozhodnutí o vině.
5. Rovněž žalobce uvedl, že žalovaný dle jeho názoru odvolací argumenty z většiny ignoroval a nijak je nevypořádal, což zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Shodně se správním orgánem prvního stupně poté ignoroval i skutečnost, že se žalobce ke spáchání přestupku písemně přiznal, a to v postavení obviněného z přestupku.
6. Za nelogickou a účelovou následně žalobce označil argumentaci žalovaného týkající se znemožnění získání důkazů, pro které by bylo možno shledat jej vinným z přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích. K tomu podotkl, že není zřejmé, jaké důkazy znemožnilo jeho nedostavení se k ústnímu jednání získat. Ústní jednání podle něj slouží k provádění již existujících důkazů, nikoliv k získávání důkazů nových. Správní orgán prvního stupně v rámci ústního jednání žádné nové důkazy neopatřil ani neprovedl. Není tedy jasné,

z jakého důvodu bylo ústní jednání vůbec nařízeno a on sám předvolán, když jeho osobní účast nebyla k ničemu nutná.

7. Dále žalobce namítl, že podle platné právní úpravy správní orgán obligatorně ústní jednání nenařizuje. Nařídí jej pouze v případě, že je to nezbytné pro zjištění stavu věci. O takový případ se však dle jeho názoru nejednalo, když skutkový stav zjistil správní orgán prvního stupně na základě písemných podkladů obsažených ve spisu. Nebyl tedy vůbec oprávněn ústní jednání nařít. Písemně učiněné přiznání nebylo podle žalobce třeba činit opakovaně a nedostavení se k ústnímu jednání, jež nemělo být vůbec nařízeno, přirozeně nepředstavuje důvod pro odložení věci. Jeho písemné vyjádření tak představovalo důkaz, že vozidlo řídil právě on, a správní orgány byly povinny toto vyjádření jako důkaz hodnotit, což však neučinily.
8. Závěrem podané žaloby tedy žalobce shrnul, že správní orgán prvního stupně postupoval nezákonně a čistě účelově, když řízení s řidičem vozidla zastavil, přestože mu byla vina prokázána. Nezákonné proto bylo i následné zahájení řízení s provozovatelem vozidla. Žalovaný poté postupoval nezákonně, když tento postup správního orgánu prvního stupně potvrdil.
9. Z výše uvedených důvodů tak žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost uhradit mu náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 14. 6. 2022 nejprve podrobně popsal průběh předcházejícího správního řízení a shrnul námitky uplatněné v podané žalobě. Následně se k uplatněným námitkám vyjádřil.
11. Konstatoval, že žalobní námitka týkající se ignorování a nevypořádání argumentů žalobce je lichá. Odkázal přitom na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu označil za zcela přílehlavou, neboť Nejvyšší správní soud se zabýval shodnou situací. Podotkl, že žalobce na výzvu k podání vysvětlení reagoval sdělením, v němž označil za řidiče předmětného vozidla sám sebe, a následně se v řízení projevil pouze sdělením, že se ústního jednání nezúčastní, a že řídil on sám. Dle svého názoru se přitom tímto tvrzením zabýval, a to včetně absurdnosti daného doznání, které se jeví jako ryze účelové.
12. Dále žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, a uvedl, že žalobce by byl jako řidič vozidla potrestán shodnou pokutou, a navíc by mu byly zaznamenány i body v bodovém hodnocení řidiče. Žalobcem zvolený postup proto postrádá logiku, přičemž jej lze vyhodnotit jako zřejmou obstrukci. Podle žalovaného je žalobce také osobou znalou správního řádu, a to vzhledem k četnosti správních řízení vedených s ním správním orgánem prvního stupně a obsahu jeho podání v jednotlivých řízeních. Měl by tedy vědět, že jeho pasivita povede k zastavení řízení o přestupku řidiče vozidla. V této souvislosti žalovaný poukázal na další konkrétní řízení vedená správním orgánem prvního stupně, v nichž žalobce postupoval stejně. Pokud by přitom byl žalobce vždy pravomocně uznán vinným z přestupku řidiče vozidla, již by s velkou pravděpodobností dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče.
13. Rovněž žalovaný konstatoval, že i kdyby se žalobce po zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla v zaslaném sdělení opakovaně přiznal ke spáchání předmětného přestupku, nebylo by to dostatečným důkazem pro uznání jej vinným. V daném případě se to však podle něj nestalo. K tomu odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn.

I. ÚS 864/11, a také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 6/2008-115.

14. Závěrem svého vyjádření tedy žalovaný navrhl zdejšímu soudu, aby s ohledem na uvedené skutečnosti podanou žalobu zamítl a rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

IV. Replika žalobce

15. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 29. 6. 2022. Předně v této replice uvedl, že se již opakovaně vyjádřil k důvodů, proč rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, na jeho případ nedopadá. V řízení o přestupku řidiče vozidla se totiž ke spáchání předmětného přestupku přiznal v postavení obviněného, přičemž takové přiznání je na rozdíl od podání vysvětlení procesně přípustným důkazem. Navíc navrhl vyslechnout ve věci svědka a tímto důkazním návrhem se správní orgány vůbec nezabývaly a bezdůvodně ho neprovedly.
16. Dále žalobce podotkl, že dle žalovaného musí provozovatel vozidla reagovat na výzvu k uhrazení určené částky nebo na výzvu k podání vysvětlení jediné lhaním o totožnosti řidiče, jelikož sdělit pravdu je absurdní a účelové. Bezpředmětná pro dané řízení je podle něj péče žalovaného o jeho bodové hodnocení řidiče. Za čirou spekulaci poté označil tvrzení, že jako řidič vozidla by byl potrestán shodnou pokutou, a navíc by mu byly do bodového hodnocení řidiče zaznamenány i body. Nelze podle něj předjímat, jak by byl potrestán jako řidič vozidla, když nelze vyloučit, že by se vyvinil a nebyl potrestán nijak.
17. K odkazu žalovaného na nález Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 6/2008-115, žalobce podotkl, že ani ty na předmětnou věc nedopadají, neboť se v nich jedná o případy, ve kterých ani přes přiznání obviněného nebyl zjištěn skutkový stav, o němž by nepanovaly důvodné pochybnosti. Dle jeho názoru se přitom o takovou situaci v projednávané věci nejedná. Žalovaný ostatně žádnou důvodnou pochybnost o totožnosti řidiče vozidla nespecifikoval. Správní orgán prvního stupně tak postupoval podle žalobce čistě účelově a obstrukčně, když řízení o přestupku řidiče vozidla zastavil, přestože všechny důkazy objektivně svědčily o tom, že to byl právě žalobce, kdo se přestupku dopustil. Postupoval tak proto, že je pro něj výběr pokut od provozovatelů vozidel pohodlnější. V tomto ohledu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 8. 2014, č. j. 30 A 43/2014-40.

V. Obsah správního spisu

18. Ze správního spisu zjistil zdejší soud následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
19. Dne 24. 12. 2020 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení o přestupku učiněné příslušným orgánem Městské policie hlavního města Prahy. Správní orgán prvního stupně po provedeném šetření dospěl ke zjištění, že dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin v Praze, Poděbradské ulici (mezi sloupy veřejného osvětlení č. 900446 a 900425, směr centrum), nebyly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodrženy povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o provozu na pozemních komunikacích. Dosud nezjištěný řidič totiž v rozporu s ustanovením § 18 odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích řídil motorové vozidlo tovární značky X, registrační značky X, rychlostí jízdy 70 km/h (po odečtení odpovídající možné odchylky měřicího zařízení) v místě, kde je obecnou úpravou pravidel provozu na pozemních komunikacích stanovena nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h. Toto jednání bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného

- technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
20. Na základě toho správní orgán prvního stupně nejprve vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k uhrazení určené částky a posléze jej výzvou ze dne 23. 4. 2021, č. j. MHMP 552656/2021/Čer, vyzval podle ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu k podání nezbytného vysvětlení. Žalobce na zaslanou výzvu reagoval přípisem doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne 4. 5. 2021, v němž uvedl, že vozidlo řídil dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin on sám.
 21. Správní orgán prvního stupně tedy následně vyrozuměl žalobce o zahájení řízení o výše popsaném přestupku řidiče vozidla a předvolal jej k ústnímu jednání, které se konalo dne 7. 6. 2021 v nepřítomnosti obviněného (žalobce). Poté usnesením o zastavení řízení ze dne 7. 6. 2021, č. j. MHMP 809295/2021/Čer (dále jen „**usnesení o zastavení řízení**“), řízení o přestupku řidiče vozidla zastavil, neboť spáchání skutku, o němž bylo řízení vedeno, nebylo obviněnému prokázáno. Stejnopis tohoto rozhodnutí byl předán k doručení dne 8. 6. 2021. Stejněho dne byl správnímu orgánu prvního stupně doručen přípis předaný k poštovní přepravě dne 4. 6. 2021, v němž žalobce sdělil, že se ústního jednání nezúčastní z důvodu služební cesty, a znovu podotkl, že vozidlo dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin řídil on sám. Pro případ, že by s ním bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla, si zvolil jako zmocněnce k zastupování pana J. S., nar. X, trvale bytem X.
 22. Dne 23. 7. 2021 vydal správní orgán prvního stupně příkaz o uložení pokuty ze dne 22. 7. 2021, č. j. MHMP 1101335/2021/Čer, kterým rozhodl, že žalobce se dopustil přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích porušením ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona, neboť jako provozovatel motorového vozidla tovární značky X, registrační značky X, nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o provozu na pozemních komunikacích. K tomuto porušení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích došlo jednáním popsaným výše pod bodem 19. Proti uvedenému příkazu podal žalobce odpor.
 23. Správní orgán prvního stupně poté nařídil na 23. 8. 2021 ústní jednání o přestupku provozovatele vozidla a žalobce k němu předvolal. Toto ústní jednání se konalo dne 23. 8. 2021 v nepřítomnosti žalobce. Následně správní orgán prvního stupně vydal dne 17. 9. 2021 prvostupňové rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém mimo jiné namítal, že správní orgán prvního stupně se v prvostupňovém rozhodnutí vůbec nezabýval naplněním zákonných podmínek pro projednání přestupku podle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Poukazoval také na to, že v daném případě mu bylo spáchání přestupku řidiče vozidla prokázáno, když se jako obviněný z přestupku k jeho spáchání písemně přiznal. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, jímž jej zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

VI. Rozhodnutí bez nařízení jednání

24. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, jelikož žalobce výslovně ve své replice s rozhodnutím bez jednání souhlasil a žalovaný k výzvě a poučení soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**s. ř. s.**“) nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas. Zdejší

soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.

VII. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán podle ustanovení § 75 odst. 2 věta první s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zdejší soud zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
26. Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích se *provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
27. Ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích stanoví, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
28. Podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán *usnesením zastaví řízení, jestliže spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno.*
29. Ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu stanoví, že *k prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení. Správní orgán dále opatřuje vysvětlení potřebná k určení předpokládaného rozsahu podkladů pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Vysvětlení může požadovat jen tehdy, nelze-li rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem. Při opatrování vysvětlení se obdobně užijí ustanovení o předvolání (§ 59) a předvedení (§ 60). O odepření vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.*
30. Podle ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu *nelze záznam o podání vysvětlení použít jako důkazní prostředek.*
31. Podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.
32. Podle ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. *připojí žalobce k žalobě jeden opis napadeného rozhodnutí. Žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.*

33. Podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.
34. Žalobce v podané žalobě předně namítal nezákonnost zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. V tomto ohledu považuje zdejší soud za vhodné předeslat, že přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je nutné chápat jako delikt subsidiární k deliktu řidiče vozidla. Provozovatel vozidla je tedy odpovědným za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který předmětný přestupek spáchal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). Jak totiž vyplývá z výše citovaného ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích, může správní orgán projednat přestupek provozovatele vozidla pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
35. Svou námitku týkající nezákonnosti zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla odůvodnil žalobce toliko tím, že v postavení obviněného z přestupku řidiče vozidla se ke spáchání předmětného přestupku doznal a správní orgán prvního stupně tedy měl k dispozici všechny důkazy potřebné pro prokázání spáchání skutku žalobci jako řidiči vozidla. Z odůvodnění této uvedené námitky je tedy zřejmé, že žalobce má za to, že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení o přestupku řidiče vozidla a potažmo tedy ani podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu ustanovení § 125f odst. 5 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích (přestože v podané žalobě i odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uváděl zjevně nesprávně ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích).
36. Zdejší soud se tak zabýval především tím, zda správní orgán prvního stupně skutečně měl dostatek podkladů, na jejichž základě by bylo spáchání předmětného skutku žalobci jako řidiči vozidla prokázáno, či nikoliv. V rozsudku ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018-34, na který odkazoval i žalovaný a žalobce jej označil za nepřiléhavý, Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: „Vzhledem ke skutkovým okolnostem projednávané věci je třeba doznání stěžovatele ke spáchání přestupku v rámci podání vysvětlení považovat za zcela dostatečný podklad pro zahájení přestupkového řízení vůči stěžovateli jako řidiči vozidla. Správní orgán I. stupně neměl důvod o věrohodnosti sdělení stěžovatele jakkoliv pochybovat, neboť se jeví jako pravděpodobné, že vozidlo v posuzované době užíval jeho provozovatel. Jiná by ovšem byla situace, v níž by provozovatel vozidla označil jako řidiče v době spáchání přestupku jinou osobu. Pak by bylo namístě ještě před zahájením řízení o přestupku tuto osobu kontaktovat a vyzvat ji k podání vysvětlení, a pokud by tato osoba nebyla kontaktní, případně by podání vysvětlení odmítla, správní orgán by řízení proti takové osobě odložil a zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla. Stěžovateli je však nutno přisvědčit v tom, že k dostatečnému zjištění pachatele přestupku nepostačuje vycházet pouze z podání vysvětlení stěžovatele učiněným před zahájením přestupkového řízení. Ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu totiž uvádí, že záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek. Tento závěr přitom vyplývá i z konstantní judikatury

- Nejvyššího správního soudu, včetně rozsudku, na který odkazoval stěžovatel v kasační stížnosti (viz rozsudek ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015 - 33, nebo dále např. rozsudky č. j. 1 As 96/2008 - 115 či ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73, č. 2208/2011 Sb. NSS). Správní orgány tak nemohly založit svá zjištění ohledně pachatele přestupku pouze na výše uvedeném sdělení stěžovatele.“ Z tohoto citovaného rozsudku tedy toliko vyplývá, že správní orgán prvního stupně nemohl založit svá zjištění ohledně pachatele přestupku řidiče vozidla pouze na sdělení žalobce doručeném mu dne 4. 5. 2021 (tedy ještě před zahájením řízení o přestupku řidiče vozidla). Obsah této písemnosti podané na základě výzvy správního orgánu prvního stupně učiněné podle ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu je třeba považovat za podání vysvětlení ve smyslu ustanovení § 137 správního řádu. Takové podání vysvětlení však nelze podle ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu použít jako důkazní prostředek (srov. též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, ze dne 11. 2. 2021, č. j. 4 As 252/2020-19, nebo ze dne 11. 8. 2022, č. j. 8 As 150/2020-43).*
37. Žalobce nicméně zaslal správnímu orgánu prvního stupně ještě jeden přípis, v němž se k řízení předmětného vozidla dne 20. 12. 2020 v 17:57 hodin doznal. Tento přípis byl správnímu orgánu prvního stupně odeslán dne 4. 6. 2021 a doručen dne 8. 6. 2021, tedy ve stejný den, kdy byl předán k doručení stejnopis usnesení o zastavení řízení. V této souvislosti je třeba odmítnout tvrzení žalobce, že by žalovaný tuto skutečnost ignoroval. Věnoval se jí totiž na straně 4 napadeného rozhodnutí a zdejší soud se ztotožňuje s jeho závěrem, že na základě takto učiněného doznání nemohlo být spáchání předmětného skutku žalobci jakožto řidiči vozidla dostatečně prokázáno.
38. V již výše zmíněném rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„ačkoli zákon vychází z předpokladu, že je namístě primárně postihovat řidiče vozidla na základě subjektivní odpovědnosti, nyní projednávaný případ ukazuje, že v právní úpravě je mezera, která může vést (vzhledem k tomu, že zahájení přestupkového řízení s řidičem vozidla de lege lata nepřerušuje běh promlčecí doby pro přestupek provozovatele vozidla, v kombinaci s krátkou jednorocní dobou pro promlčení odpovědnosti za přestupek) k tomu, že za objektivně zjištěné porušení pravidel silničního provozu nakonec nebude potrestán nikdo (řidič ani provozovatel), což nelze považovat za žádoucí situaci (srov. odstavce 79 a 80 nálezu Ústavního soudu ze dne 16. května 2018 sp. zn. Pl. ÚS 15/16, vyhlášeného pod č. 116/2018 Sb.). Správní orgány si tak budou muset být v každém konkrétním případě vědomy toho, že účelem „přiznání“ provozovatele, že v době spáchání přestupku řídil své vozidlo (přesněji účelem podání vysvětlení, v němž provozovatel označí za řidiče sám sebe), může být pouze zahájení řízení o přestupku řidiče, v němž pak obviněný zůstane zcela pasivní (nebo naopak aktivní v nejružnějších obstrukcích), čímž znemožní zjištění osoby pachatele přestupku v procesně použitelné podobě, a v konečném důsledku způsobí marné uplynutí lhůty pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla (obdobné snahy ze strany osob spolupracujících se zástupcem stěžovatele i s jeho zmocněncem ze správního řízení jsou již v judikatuře Nejvyššího správního soudu popsány – viz například rozsudky ze dne 22. října 2015 č. j. 8 As 110/2015 - 46 ze dne 29. března 2017 č. j. 6 As 24/2017 - 31 týkající se uvádění totožnosti nekontaktních řidičů). Pokud se provozovatel vozidla, fyzická osoba, sám označí za řidiče, tedy pachatele jinak objektivně zjištěného přestupku, vyvolává to samo o sobě podezření o účelovosti takového jednání, neboť uvedený postup jinak nedává valný smysl – v přestupkovém řízení totiž může být uložena pokuta vyšší, nadto podle typu přestupku může mít odsuzující rozhodnutí důsledek v podobě záznamu bodů do registru řidičů. V situacích, kdy provozovatel vozidla sám sebe označí za*

řidiče a v zahájeném řízení o přestupku řidiče zůstane zcela pasivní, tedy správní orgány budou muset pečlivě vážit, zda nejde o procesní obstrukci, zda má smysl pokračovat v řízení o přestupku řidiče, nebo je namístě je zastavit a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla předtím, než uplyne promlčecí doba. Případná úvaha správního orgánu o neúčelnosti vedení řízení o přestupku řidiče se pak bude muset odrazit v odůvodnění rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla, aby bylo možné přezkoumat, zda byly učiněny všechny rozumné kroky ke zjištění řidiče vozidla.“

39. Jak se tedy podává z tohoto citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, vyvolává sama skutečnost, že žalobce jako provozovatel vozidla označil sám sebe za řidiče, podezření o účelovosti takového jednání. Nadto žalobce ve svém přípisu ze dne 4. 6. 2021 neuvedl v tomto ohledu kromě prosté informace, že vozidlo řídil on sám, prakticky nic konkrétního (a to ani ohledně jím v replice zmiňovaného možného vyvinění). Taktéž se nezúčastnil ani nařízeného ústního jednání, přičemž zmíněný přípis s omluvou a prostým doznáním odeslal správnímu orgánu prvního stupně v pátek 4. 6. 2021, když ústní jednání se mělo konat již v pondělí 7. 6. 2021. Doručen tak byl až den po konání ústního jednání a v den předání usnesení o zastavení řízení k doručení. Omluvu tedy nebylo možné považovat za náležitou, neboť nebyla provedena včasné a její důvody nebyly ani řádně doloženy (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, a ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012-25), a vzhledem k datu doručení tohoto přípisu nemohl vzít správní orgán prvního stupně dost dobře v potaz ani učiněné doznání. Žalobce navíc nepodal proti usnesení o zastavení řízení odvolání, ačkoliv mu toto usnesení bylo dne 10. 6. 2021 doručeno, a svou argumentaci uplatnil až v rámci řízení o přestupku provozovatele vozidla. S ohledem na vše výše uvedené se tedy zdejšímu soudu jeví žalobcovo doznání jako učiněné účelově s cílem zastrčit jeho pasivitu v řízení o přestupku řidiče vozidla a způsobit marné uplynutí lhůty pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Skutečně tedy nebylo možné toto doznání považovat samo o sobě za dostačující pro prokázání, že předmětný skutek spáchal jako řidič vozidla žalobce. Obsah tohoto doznání přitom nepodporovaly ani ostatní shromážděné podklady, které dokládají pouze to, že došlo k překročení nejvyšší dovolené rychlosti na pozemní komunikaci v obci, jakož i místo a dobu tohoto jednání, avšak nepodává se z nich ničeho ohledně osoby pachatele. Za správný je tedy třeba považovat závěr, že shromážděné podklady nebyly dostatečné, aby na jejich základě bylo žalobci jakožto řidiči vozidla spáchání předmětného skutku prokázáno.
40. Lze tedy shrnout, že jelikož se žalobce nedostavil k nařízenému ústnímu jednání, nepodařilo se správnímu orgánu prvního stupně jej vyslechnout a tím podpořit zjištění plynoucí z podání vysvětlení. K prokázání spáchání předmětného skutku žalobci jako řidiči vozidla navíc nepostačovalo ani jeho doznání učiněné v průběhu řízení o přestupku řidiče vozidla, jak již bylo rozebráno výše, a stejně tak žádné poznatky o osobě pachatele nevyplývaly ani z ostatních shromážděných podkladů (zejména oznámení o přestupku a fotodokumentace). S ohledem na tyto skutečnosti tedy zdejší soud uzavírá, že správní orgány učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo, a postupovaly správně, když řízení o přestupku řidiče vozidla zastavily, protože obviněnému z tohoto přestupku (žalobci) nebylo spáchání předmětného skutku prokázáno. Podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla upravené v ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na

pozemních komunikacích tak byly splněny (přiměřeně srov. např. bod 21 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018-34, nebo bod 9 rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 As 120/2020-41, či bod 20 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2022, č. j. 8 As 150/2020-43). Námitka žalobce týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla proto není důvodná.

41. Co se týče žalobcem namítané nedůvodnosti nařízení ústního jednání v rámci řízení o přestupku řidiče vozidla, musí zdejší soud uvést, že žalobce nemá pravdu, když tvrdí, že správní orgán prvního stupně měl dostatečně zjištěn skutkový stav věci na základě písemných podkladů, protože nebyl oprávněn ústní jednání nařídit. Ústní jednání správní orgán prvního stupně nařídil za účelem výslechu žalobce, tedy dalšího objasnění skutkového stavu věci. Žalobce opomíjí, že své podání, v němž se v rámci řízení o přestupku řidiče vozidla doznal ke spáchání předmětného skutku, bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno až den po konání ústního jednání, a nadto ani dostatečně spáchání předmětného skutku neprokazovalo (viz výše). Správní orgán prvního stupně tedy postupoval správně, když ústní jednání za účelem dalšího objasnění skutkového stavu věci nařídil.
42. Zdejší soud se zabýval i žalobcem namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, která měla spočívat v tom, že žalovaný se nevypořádal s odvolacími argumenty týkajícími se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. V této souvislosti zdejší soud nejprve konstatuje, že je skutečně povinností správního orgánu vypořádat se v odůvodnění rozhodnutí se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení (ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu). Pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi uplatněnými námitkami nevypořádá, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány zároveň nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu není nepřezkoumatelné, pokud je odpověď na dílčí odvolací námitku alespoň implicitně obsažena ve vypořádání jiné námitky nebo pokud správní orgán postaví proti námitkám vlastní ucelenou argumentaci, vedle níž námitka neobstojí.
43. Ačkoliv by zřejmě v napadeném rozhodnutí mohlo být podrobněji a srozumitelněji vysvětleno, jak žalovaný uvážil o námitce žalobce týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, neposoudil zdejší soud napadené rozhodnutí v tomto ohledu jako nepřezkoumatelné. Žalovaný se otázkou splnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla zabýval zejména na

stranách 3 a 4 napadeného rozhodnutí, přičemž ještě dostatečně vysvětlil, proč nepovažoval shromážděné podklady za dostatečné pro prokázání spáchání skutku žalobci jako řidiči vozidla. Přitom neignoroval ani skutečnost, že žalobce se ke spáchání předmětného skutku písemně přiznal i v postavení obviněného z přestupku řidiče vozidla. Žalovaný tedy postavil proti námitkám žalobce uvedeným v odvolání podaném proti prvostupňovému rozhodnutí vlastní argumentaci, vedle níž odvolací námitky týkající se nezákonnosti zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla neobstojí, což je v souladu se shora uvedenými závěry judikatury. Ani námitku týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí tedy zdejší soud neshledal důvodnou.

44. Tvzením žalobce, že navrhl vyslechnout ve věci svědka, přičemž tímto důkazním návrhem se správní orgány vůbec nezabývaly a bezdůvodně tento výslech neprovedly, se zdejší soud žádným způsobem věcně nezabýval. Jak totiž vyplývá z ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s., může žalobce rozšířit podanou žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby proti napadenému rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. přitom žalobci uplynula již dne 17. 5. 2022. Ohledně navrhované svědecké výpovědi se však žalobce v podané žalobě vůbec nezmínil a uvedenou námitku uplatnil až ve své replice, kterou reagoval na vyjádření žalovaného k podané žalobě. Tato replika přitom byla dodána do datové schránky zdejšího soudu dne 29. 6. 2022, tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby, což má za následek, že soud k námitkám v ní uplatněným nepřihlíží.

VIII. Závěr a náklady řízení

45. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
46. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 21. listopadu 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce